

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2019/326,**25. veebruar 2019,****milles sätestatakse meetmed andmete sisestamiseks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. novembri 2017. aasta määrust (EL) 2017/2226, millega luuakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem liikmesriikide välispiire ületavate kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist lahkumise andmete ja sisenemiskeeluandmete registreerimiseks ning määratakse kindlaks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemile õiguskaitse eesmärgil juurdepääsu andmise tingimused ning millega muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni ning määruseid (EÜ) nr 767/2008 ja (EL) nr 1077/2011, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 36 esimese lõigu punkti c,

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu määrusega (EL) 2017/2226 loodi riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem, mis registreerib elektrooniliselt liikmesriikide territooriumil lühiajaliseks viibimiseks loa saanud kolmandate riikide kodanike riiki sisenemise ja riigist väljumise aja ja koha ning arvutab nende lubatud viibimisaja.
- (2) Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemiga soovitakse parandada välispiiride haldamist, hoida ära ebaseaduslikku sisserännet ja hõlbustada rändevoogude juhtimist. Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem peaks eelkõige aitama tuvastada isikuid, kelle puhul liikmesriikide territooriumil lubatud viibimise kestusega seotud tingimused ei ole täidetud või ei ole enam täidetud. Ühtlasi peaks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem aitama kaasa terroriaktide ja muude raskete kuritegude ennetamisele, avastamisele ja uurimisele.
- (3) Määrusega (EL) 2017/2226 täpsustatakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi eesmärgid, sellesse süsteemi sisestatakse andmeliigid, nende andmete kasutamise eesmärgid, sisestamiskriteeriumid, andmetele juurdepääsu õigust omavad asutused, andmetötluse ja isikuandmete kaitse täiendavad normid, samuti riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi tehniline ülesehitus, selle toimimise, kasutamise ja teiste infosüsteemidega koostalitlusega seotud normid. Ühtlasi määratakse määruses kindlaks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi vastutusvaldkonnad.
- (4) Enne riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi kasutuselevõtmist on vaja vastu võtta meetmed riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi arendamiseks ja tehniliseks rakendamiseks.
- (5) Kõnealuste meetmete põhjal peaks Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Amet saama määrata kindlaks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi füüsilise ülesehituse, sealhulgas selle sidetaristu, samuti süsteemi tehnilise kirjelduse, ning saama seda arendada.
- (6) Käesolevas otsuses sätestatud meetmetele riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi arendamiseks ja tehniliseks rakendamiseks tuleks lisada riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi tehnilised kirjeldused ja liidese juhenddokument.
- (7) Käesoleva otsuse kohaldamine ei piira Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/38/EÜ ⁽²⁾ kohaldamist.
- (8) Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osalenud Taani määruse (EL) 2017/2226 vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav. Võttes siiski arvesse, et määrus (EL) 2017/2226 põhineb Schengeni *acquis*l, teatas Taani 30. mail 2018 kooskõlas nimetatud protokolli artikliga 4, et ta on otsustanud määruse (EL) 2017/2226 oma siseriiklikusse õigusesse üle võtta. Seega on käesolev otsus rahvusvahelise õiguse kohaselt Taani suhtes siduv.

⁽¹⁾ ELT L 327, 9.12.2017, lk 20.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/38/EÜ, mis käsitleb Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigust liikuda ja elada vabalt liikmesriikide territooriumil ning millega muudetakse määrust (EMÜ) nr 1612/68 ja tunnistatakse kehtetuks direktiivid 64/221/EMÜ, 68/360/EMÜ, 72/194/EMÜ, 73/148/EMÜ, 75/34/EMÜ, 75/35/EMÜ, 90/364/EMÜ, 90/365/EMÜ ja 93/96/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 77).

- (9) Käesolev otsus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist, milles Ühendkuningriik ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2000/365/EÜ; ⁽³⁾ seetõttu ei osale Ühendkuningriik käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.
- (10) Käesolev otsus kujutab endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale vastavalt nõukogu otsusele 2002/192/EÜ; ⁽⁴⁾ seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.
- (11) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises) ⁽⁵⁾ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ ⁽⁶⁾ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda.
- (12) Šveitsi puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ⁽⁷⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ ⁽⁸⁾ artikliga 3.
- (13) Liechtensteini puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahel allakirjutatud protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ⁽⁹⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL ⁽¹⁰⁾ artikliga 3.
- (14) Küprose, Bulgaaria, Rumeenia ja Horvaatia puhul nõuab riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi töölerakendamine VISile passiivse juurdepääsu andmist ning seda, et kõik SISI käsitlevad Schengeni *acquis'* sätted oleksid jõustatud kooskõlas asjaomaste nõukogu otsustega. Neid tingimusi saab täitma hakata alles siis, kui kontrollimine kohaldatava Schengeni hindamiskorra kohaselt on edukalt lõpule viidud. Seepärast peaksid riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi rakendama ainult need liikmesriigid, mis vastavad neile tingimustele riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi töölerakendamise ajal. Liikmesriigid, mis riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi selle esmasest töölerakendamisest alates ei rakenda, tuleks ühendada riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemiga määruses (EL) 2017/2226 sätestatud korra kohaselt niipea, kui nad vastavad kõikidele nimetatud tingimustele.
- (15) Euroopa Andmekaitseinspektor esitas oma arvamuse 20. juulil 2018.
- (16) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas e-piiride komitee arvamusega,

⁽³⁾ Nõukogu 29. mai 2000. aasta otsus 2000/365/EÜ Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes (EÜT L 131, 1.6.2000, lk 43).

⁽⁴⁾ Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis'* sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

⁽⁵⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁽⁶⁾ Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

⁽⁷⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

⁽⁸⁾ Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

⁽⁹⁾ ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

⁽¹⁰⁾ Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi tehniliseks rakendamiseks vajalikud meetmed, mis on seotud andmete sisestamise korraga kooskõlas määruse (EL) 2017/2226 artiklitega 16–20, on esitatud käesoleva otsuse lisas.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 25. veebruar 2019

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

LISA

Määruse (EL) 2017/2226 artiklites 16–20 ettenähtud andmed, mis tuleb sisestada riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi, on jagatud kahte kategooriasse: isiklik toimik ja riiki sisenemise andmestik/riigist lahkumise andmestik/sisenemiskeeluandmestik. Isiklik toimik koosneb nii tähtnumbrilistest kui ka biomeetrilistest andmetest.

Määruse (EL) 2017/2226 artikli 37 lõikes 1 osutatud tehnilises kirjelduses määratakse kindlaks riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi sisestatavate andmete suhtes kohaldatavad kasutus- ja valideerimiseeskirjad.

1.1. Tähtnumbrilised andmed

Enamik riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis salvestatud teabest võetakse kas reisidokumendi masinloetavalt alalt või juhul, kui see on tehniliselt võimalik, elektrooniliselt masinloetavalt reisidokumendilt elektrooniliselt. Seepärast on oluline, et riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi edastatud teave vastab selle suhtes kohaldatavatele standarditele, eriti juhtudel, kui seda ei ole võimalik lugeda elektrooniliselt ja/või piirivalveametnik peab selle käsitsi sisestama visuaalselt kontrollitaval alal esitatud andmete põhjal. See kehtib üksnes tähtnumbrilise teabe puhul, mida on võimalik saada reisidokumendi isikuandmetega lehelt.

Järgmised väljad peavad vastama Rahvusvaheline Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO) standardile DOC9303:

Artikkel	Andmeliik	Standard
Artikli 16 lõike 1 punkt a	Perekonnanimi; eesnimi(-nimed)	ICAO DOC9303
Artikli 16 lõike 1 punkt b	Reisidokumendi (reisidokumendid) välja andnud riigi kolmetäheline kood	Vastavalt: ISO/IEC 3166-1 alpha-3 ⁽¹⁾
Artikli 16 lõike 2 punkt d	Selle liikmesriigi kolmetäheline kood, kes andis välja lühiajalise viisa kleebise numbri	Vastavalt: ISO/IEC 3166-1 alpha-3
Artikli 19 lõike 1 punkt d	Viisakleebise välja andnud riigi kolmetäheline kood	Vastavalt: ISO/IEC 3166-1 alpha-3

⁽¹⁾ Standardist ISO/IEC 3166-1 alpha-3 võib olla teatavaid erandeid ja need dokumenteeritakse määruse (EL) 2017/2226 artikli 37 lõikes 1 osutatud tehnilises kirjelduses. Tulevikus tuleb kajastada muudatusi standardis ISO/IEC 3166-1 alpha-3.

Lisaks sellele tuleb järgida järgmisi eeskirju:

- määruse (EL) 2017/2226 artikli 16 lõike 2 punkt b – piiripunkt ja riiki sisenemiseks loa andnud asutus: asutuse all peetakse silmas piiripunkti. Asutuste loetelu hallatakse kooskõlas määruse (EL) 2017/2226 artikliga 9;
- artikli 16 lõike 2 punkt c – märke, mis osutab sellele, et riiki sisenes kolmanda riigi kodanik:
 - kes on liidu kodaniku pereliige, kelle suhtes kohaldatakse direktiivi 2004/38/EÜ, või sellise kolmanda riigi kodaniku pereliige, kellel on ühelt poolt liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt kolmanda riigi vahelise lepingu alusel vaba liikumise õigus, mis on samaväärne liidu kodanike vastava õigusega, ning
 - kellel ei ole direktiivi 2004/38/EÜ kohast elamisloakaarti või nõukogu määruse (EÜ) nr 1030/2002 ⁽¹⁾ kohast elamisloa;
- määruse (EL) 2017/2226 artikli 16 lõike 2 punkt d – lühiajalise viisa kleebise number: teave saadakse VISist. Juhul kui lühiajalise viisa kleebise number ei ole pärast eelmist riiki sisenemist või riigist lahkumist muutunud, võib riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis juba salvestatud teavet uue riiki sisenemise või riigist lahkumise korral uuesti kasutada;
- määruse (EL) 2017/2226 artikli 16 lõike 6 – märke, mis osutab sellele, et kolmanda riigi kodaniku suhtes kohaldatakse riiklikku lihtsustusprogrammi.

1.1.1. Andmete kvaliteet

Selleks et parandada andmete kvaliteeti varases etapis, hõlmavad riiki sisenemise ja riigist lahkumise kesksüsteemi funktsioonid andmete kontrollimist teatavate andmekvaliteedi eeskirjade põhjal. Lisaks sellele kehtestatakse andmekvaliteedi eeskirjad riikliku piiritaristu tasandil. Tulemust, mis saadakse, kui kontrollitakse, kas sisestatud andmed vastavad eeskirjadele, saab käsitada salvestatud andmete kvaliteedi näitajana.

⁽¹⁾ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1030/2002, millega kehtestatakse ühtne elamisloavorm kolmandate riikide kodanike jaoks (ELT L 157, 15.6.2002, lk 1).

Kvaliteedieeskirjade järgimise suhtes kohaldatakse järgmist tähtsusjärjekorda:

- a) blokeerivad eeskirjad iga liikmesriigi piiritaristu tasandil. Andmete sisestamise korral kuvatakse kvaliteedieeskirjade tõttu kasutajale veateade, mis keelab andmete saatmise riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi. Blokeeriv eeskiri võib tugineda sellistele keerukatele kontrollidele nagu riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi andmekogumite vaheline sõltuvus;
- b) valesti vormistatud sõnumite blokeerimine ühtse riikliku liidese tasandil. Tehniliselt saavutatakse see XML-skeemi definitsioonide kaudu. Kui kontrolli ei läbita, kuvab süsteem veakoodi, millega keelatakse andmete salvestamine riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis. Selliste kontrollide tehniline suutlikkus piirdub andmeliikide ja -mustrite kontrollimisega (näiteks väärtuse liigi või selle pikkuse kontrollimine);
- c) nõrgad blokeerimiseeskirjad. Andmete sisestamise korral hoiatavad nõrgad kvaliteedieeskirjad kasutajat, et eeskirjad ei ole täidetud. Need ei keela andmete salvestamist ja järgnevat protsesside käivitamist, kuid sellistel juhtudel kuvatakse hoiatus. Nõrku blokeeringuid peab kesksüsteem hindama andmete salvestamise ajal.

Kvaliteedi kohta kogutud teave edastatakse vastutavale kasutajale ja kõigile teistele kasutajatele, kes neid andmeid kasutavad. See teave esitatakse lõppkasutajale, et oleks võimalik võtta vajalikke parandusmeetmeid. Seonduvad tehnilised üksikasjad määratakse kindlaks määruse (EL) 2017/2226 artikli 37 lõikes 1 osutatud tehnilises kirjelduses.

1.2. Biomeetrilised andmed

Biomeetrilised andmed hõlmavad sõrmejälgede ja näokujutise andmeid. Selles punktis sätestatakse nende andmete sisestamise eeskirjad. Biomeetriliste andmete standardi-, kvaliteedi- ja resolutsiooninõuete kirjeldused on sätestatud komisjoni rakendusotsuses, millega kehtestatakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemi (EES) kantud biomeetriliste andmete alusel isikusamasuse tuvastamiseks ja kontrollimiseks kasutatavate sõrmejälgede ja näokujutise kvaliteedi, eraldusvõime ja kasutamise tehnilised kirjeldused ⁽²⁾.

1.2.1. Näokujutis

Näokujutis on määruse (EL) 2017/2226 artikli 15 lõike 1 kohaselt kohustuslik ja see tuleb teha reaalajas. Kui kasutatakse näokujutist masinloetavalt dokumendilt (määruse (EL) 2017/2226 artikli 15 lõige 2), lisatakse märge, et teavitada lõppkasutajat asjaolust, et näokujutis on võetud masinloetavalt reisidokumendilt, ning seetõttu tuleb see järgmisel piiriületusel asendada võimaluse korral uue, kohapeal pildistatud näokujutisega.

1.2.2. Sõrmejäljed

Juhul kui kolmanda riigi kodanik on viisanõudest vabastatud, võetakse tema sõrmejäljed määruse (EL) 2017/2226 artikli 17 lõike 1 punkti c kohaselt.

Juhul kui sõrmejälgi ei nõuta või neid ei saa anda vastavalt määruse (EL) 2017/2226 artikli 17 lõigetele 3 ja 4 ning artikli 18 lõikele 5, kasutatakse riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteemis välja, millele sisestatakse põhjendus, miks sõrmejälgi ei antud.

Põhjus	Üksikasjad	Väärtus
Artikli 17 lõige 3	Alla 12aastane laps	Ei kohaldata [Kirjelduse väli: „Artikli 17 lõige 3“]
Artikli 17 lõige 4	Füüsiliselt võimatu, märgitakse sõrmede kaupa	Ei kohaldata [Kirjelduse väli: „Artikli 17 lõige 4“]
Artikli 17 lõige 4	Ajutiselt võimatu, esitatud sõrmede kaupa	Ajutiselt võimatu [Kirjelduse väli: „Artikli 17 lõige 4“]
Artikli 18 lõige 5	Kolmanda riigi kodanikul keelatakse riiki siseneda põhjusel, mis vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/399 ⁽¹⁾ V lisa B-osa tähele J.	Sisenemiskeeld [Kirjelduse väli: „Artikli 18 lõige 5“]

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieskirjad) (ELT L 77, 23.3.2016, lk 1).

⁽²⁾ C(2019)1280.